

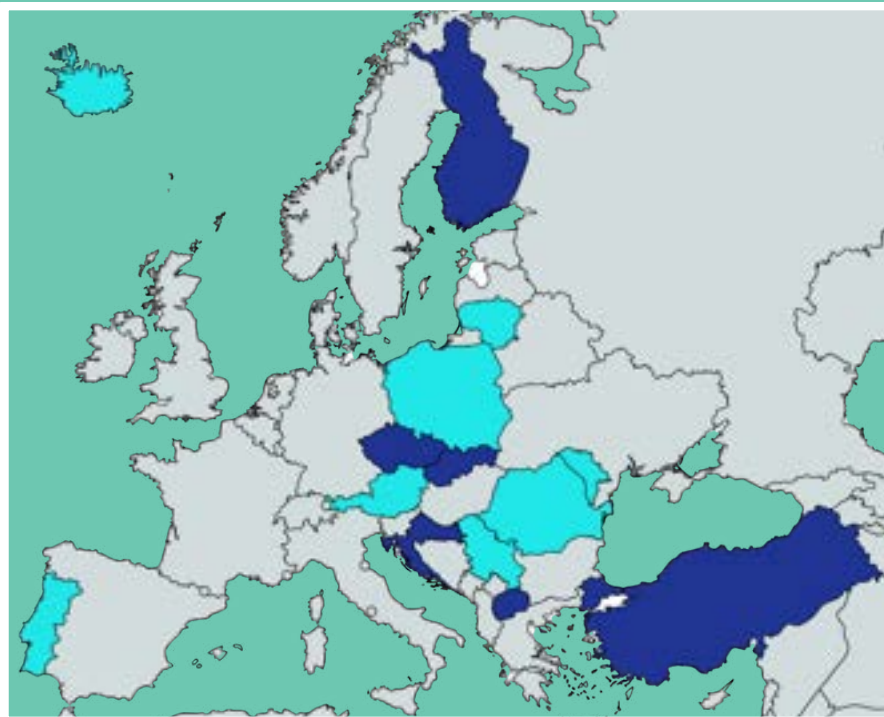
Kontrola petičných hárkov kandidátov v prezidentských voľbách

Informačná grafika odboru Parlamentný inštitút Kancelárie NR SR 4/2025

Infografika sa zameriava na porovnanie toho, ako v európskych štátoch s inštitútom priamej volby prezidenta dochádza nielen k formálnej, ale aj k reálnej kontrole podpisov, ktoré na kandidatúru prezidenta treba doložiť.

Ako posúdiť pravosť podpisov na petičných hárkoch, ktoré treba na kandidatúru prezidenta doložiť?

Prezidentské voľby na Slovensku v roku 2024 sprevádzala odmietnutá registrácia kandidáta zo strany predsedu parlamentu, opierajúca sa o podozrenie o nepravosti podpisov. Najvyšší správny súd však rozhodol o jej prijatí, keďže neboli dostatočne preukázané dôvody na vyradenie podpisov.

Až 14 štátov s priamou voľbou prezidenta umožňuje kandidovať kandidátom po predložení určitého počtu podporných vyhlásení či podpisov.

Z toho v 6 štátoch, vrátane Slovenska, môžu kandidáta na prezidenta nominovať občania alebo iné inštitúcie (napr. politické strany či poslanci).

- Štáty, kde prezidenta nominujú voliči
- Štáty, kde prezidenta môžu nominovať voliči alebo iné inštitúcie

Situácia na Slovensku

Kandidátov na prezidenta navrhuje najmenej 15 poslancov NR SR alebo **občania, a to na základe petície podpísanej najmenej 15 000 občanmi.**

Petícia musí obsahovať: **meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého pobytu voliča a jeho podpis.**

Predseda NR SR preskúmava do 14 dní od doručenia návrhu na kandidáta, či návrh obsahuje dané údaje. V praxi kontrolu petičných hárkov vykonáva Komisia na preskúmanie návrhov a petičných hárkov.

Zákon však nedáva predsedovi parlamentu resp. komisii možnosť nahliadať do registra obyvateľov alebo kontaktovať jednotlivé osoby uvedené na petičných hárkoch a teda efektívnejšie zistiť, či údaje zodpovedajú realite.

Aké údaje sa vyžadujú na petičných hárkoch k prezidentskej kandidatúre v iných štátoch?

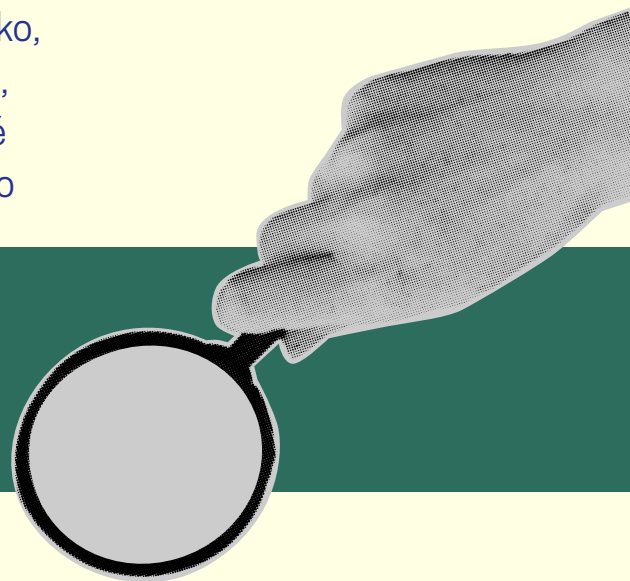
Okrem mena, priezviska, dátumu narodenia, adresy trvalého pobytu a podpisu sa vyžaduje aj:

Číslo identifikačného dokladu

Česká republika, Chorvátsko, Island, Litva, Moldavsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Severné Macedónsko, Srbsko

Dátum podpisu

Fínsko, Litva, Moldavsko, Poľsko

Ako sa overuje pravosť podpisov na petičných hárkoch k prezidentskej kandidatúre v iných štátoch?

V 6 štátoch dochádza pri získavaní podpisov aj k ich overeniu.

Litva

Okrem údajov voliča, musí byť uvedené aj meno, priezvisko, dátum narodenia, číslo identifikačného dokladu, adresa, podpis a dátum podpisu osoby, ktorá zbierala podpisy.

Rumunsko

Na petičnom hárku je uvedený ten, kto ho zostavil, pričom je povinný na vlastnú zodpovednosť urobiť čestné vyhlásenie o pravdivosti podpisov.

Portugalsko

Podpis môže byť daný v papierovej forme alebo cez „voličský portál“, keď dochádza k automatickému overeniu osoby.

Severné Macedónsko

Pri zbere podpisov poverená osoba zo Štátnej volebnej komisie overuje totožnosť občana nahliadnutím do jeho osobného identifikačného dokladu a porovnaním s centrálnym registrom voličov.

Rakúsko

Vyhlásenie o podpore kandidáta musí obsahovať potvrdenie obce, že osoba uvedená vo vyhlásení bola zapísaná do zoznamu voličov a je oprávnená voliť. Podpis voliča sa urobí priamo na obecnom úrade.

Srbsko

Vyhlásenie na podporu kandidáta musí obsahovať údaje o osobe, ktorá overila podpis na vyhlásení.

Aké právomoci majú inštitúcie kontrolujúce petičné hárky v európskych štátoch?

- **Kontrola celkového počtu podpisov a formálnych náležitostí** (Česká republika)
- **Overenie správnosti údajov na náhodne vybranej vzorke údajov** (Česká republika)
- **Kontrola pravosti údajov v porovnaní s centrálnym registrom** občanov/voličov (Island, Litva, Severné Macedónsko)
- Právo kontaktovať osoby s cieľom **overiť proces zberu a zhodu údajov** (Moldavsko, Severné Macedónsko)
- **Overovanie podpisov** (Litva – písmostnalci, Moldavsko, Severné Macedónsko)

Ako zefektívniť kontrolu petičných hárkov pri prezidentskej kandidatúre? Dobré príklady z praxe:

Systém zberu podpisov založených na vydávaní „vyhlásení o podpore“ **na obecných úradoch** spojený s overením identity na mieste.

Jasnejšie **definovanie právomocí na kontrolu úplnosti a správnosti uvedených údajov.**

V iných štátoch kontrolujú petície **ústredné volebné komisie**, ktorých právomoci sú jednoznačnejšie a širšie stanovené, **nie predsedu parlamentu.**

Zavedenie povinnosti **uviesť číslo identifikačného dokladu.**

KANCELÁRIA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ODBOR PARLAMENTNÝ INŠTITÚT
máj 2025

Autori: Peter Plenta, PhD., Kristína Rankovová, PhD., Bc. Vanessa Keményová (stážistka), odbor Parlamentný inštitút
Schválila: PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD., riaditeľka odboru

Zdroj: PLENTA, P.: Kontrola petičných hárkov kandidátov v prezidentských voľbách, PA č. 1/2025
(Porovnávací analýza Parlamentného inštitútu K NR SR)

Materiál slúži najmä pre poslancov NR SR a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Materiál neprešiel jazykovou úpravou.